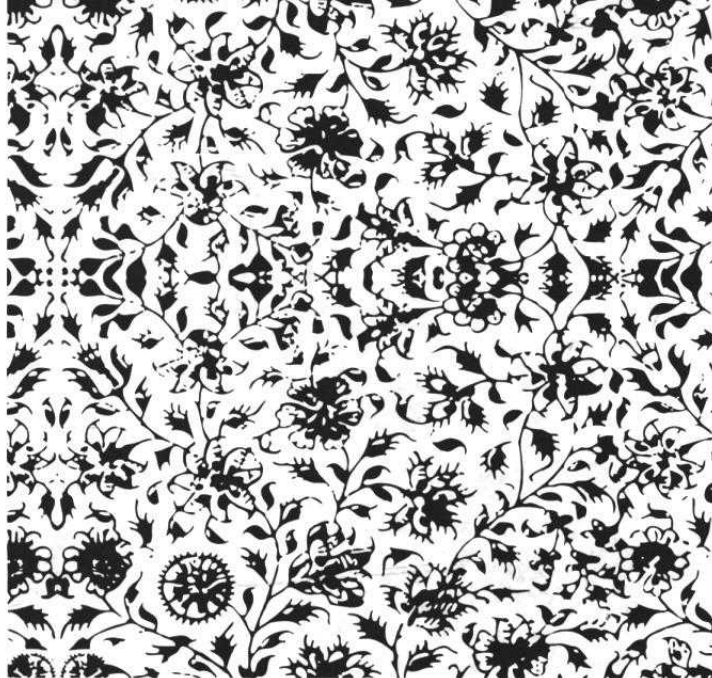

قرآن

ہمراہ با تفسیر شاعران پارسی کو

جلد اول

به کوشش دکتر علی اکبر افراسیاب پور

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
افراسیاب پور، علی اکبر، ۱۳۴۱ -، گردآورنده
تفسیر شاعران پارسی گو متن قرآن کریم، ترجمه جدید قرآن کریم،
اشعار شاعران بزرگ ادبیات پارسی در تفسیر آیات/
علی اکبر افراسیاب پور.
مشخصات نشر
تهران: انتشارات ترفند، ۱۳۹۵ -
مشخصات ظاهری
ج. ۱؛ ۲۹۰ × ۲۹۰ میلی متر
شابک
دوره: ۳-۴۰-۵۹۶۳-۶۰-۹۷۸؛ ج. ۱: ۳۸-۵۹۶۳-۶۰-۹۷۸؛
ج. ۲: ۷-۳۹-۵۹۶۳-۶۰-۹۷۸
فهرست نویسی
فیبا
یادداشت
کتاب نامه.
موضوع
قرآن — ترجمه ها — شعر
موضوع
Quran — Versions — Poetry
موضوع
شعر مذهبی فارسی — مجموعه ها
موضوع
Religious poetry, Persian — Collections
رده بندی کنگره
۱۳۹۵ ۷۳ الف/۴۰۷۱ PI R
رده بندی دیویی
۸۶۱/۰۰۸۳۱
شماره کتاب شناسی ملی
۴۲۹۵۵۲۵

قرآن

همراه با تفسیر شاعران پارسی‌گو

به کوشش دکتر علی اکبر افراسیاب‌پور

شابک دوره: ۳-۴۰-۵۹۶۳-۶۰۰-۹۷۸ | شابک جلد اول: ۰-۳۸-۵۹۶۳-۶۰۰-۹۷۸ | شابک جلد دوم: ۷-۳۹-۵۹۶۳-۶۰۰-۹۷۸

بازبینی اولیه: دکتر فرشاد عربی | مدیر تولید: نیایش سرامی | ویراستار: علی زکی | خوشنویس: استاد حمید اکبری
مدیر هنری: مهتاب اکبری | تایپست: مرضیه کیانی | طراح جلد: مصطفی بهمن آبادی | صفحه آرا: ساناز اسماعیل زاده
طراح صفحات آغازین: ابوالفضل محمدیان | لیتوگرافی: نویس | چاپ: زمزم | صحافی: مشعر
نوبت چاپ: نخست، ۱۴۰۰ | شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه | © حق چاپ: ۱۴۰۰، نشر ترفند، نشر سفیر اردهال

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستند نویسی، و مانند آن‌ها) بدون مجوز کتبی از ناشر، ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

مراکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، میان خیابان فخر رازی و خیابان دانشگاه، ساختمان پارسا، واحد ۷۰۲
۰۹۱۲۰۳۸۰۸۶۸ - ۶۶۹۷۲۳۷۷

تهران، خیابان سمیه، بعد از خیابان مفتح، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴
۰۹۱۲۶۵۹۹۰۹۵ - ۸۸۳۱۳۸۹۸ - ۸۸۳۱۹۳۴۲

فهرست

۹	سخن ناشر
۱۱	پیش گفتار
۱۹	مقدمه
۳۲	بسم الله الرحمن الرحيم
۳۶	سورة فاتحه (حمد و سبع المثاني)
۴۰	سورة بقره (كاو)
۱۷۰	سورة آل عمران (خاندان عمران)
۲۳۴	سورة نساء (زنان)
۲۹۸	سورة مائده (خوان)
۳۴۷	سورة انعام (چهارپايان)
۴۱۸	سورة اعراف (بلندی های میان بهشت و جهنم)
۴۸۴	سورة انفال (غنایم)
۵۱۷	سورة توبه (برائت، بازگشتن)
۵۷۱	سورة يونس
۶۰۹	سورة هود
۶۵۰	سورة يوسف
۶۹۲	سورة رعد (صدای غرش ابر)
۷۱۱	سورة ابراهيم
۷۳۱	سورة حجر (شهر قوم ثمود)
۷۵۲	سورة نحل (زنبور)
۷۹۵	سورة اسراء (معراج و بنی اسرائیل)
۸۲۸	سورة كهف (غار)
۸۶۴	سورة مريم (مادر عیسی)
۸۸۶	سورة طه (یکی از نام های پیامبر)

۹۱۸	سوره انبیاء (پیامبران)
۹۴۶	سوره حج (آهنگ کردن / زیارت مخصوص کعبه)
۹۷۳	سوره مؤمنون (گرویدگان)
۹۹۶	سوره نور (روشنایی)
۱۰۲۶	سوره فرقان (جداکننده حق از باطل)
۱۰۴۶	سوره شعراء (شاعران)
۱۰۷۳	سوره نمل (مورچه)
۱۰۹۹	سوره قصص (داستان‌ها)
۱۱۲۷	سوره عنکبوت (جولاه، حشره تننده)
۱۱۴۹	سوره روم (امپراطوری روم)
۱۱۷۰	سوره لقمان
۱۱۸۲	سوره سجده (به خاک افتادگی)
۱۱۹۲	سوره احزاب (گروه‌ها)
۱۲۲۴	سوره سبأ (نام قوم)
۱۲۴۷	سوره فاطر (آفریننده)
۱۲۶۵	سوره یسن (ای پیامبر)
۱۲۸۴	سوره صافات (صف‌کشیدگان)
۱۳۰۹	سوره ص (صاد)
۱۳۳۲	سوره زمر (گروه‌ها)
۱۳۶۰	سوره غافر (آمرزنده، مؤمن)
۱۳۸۷	سوره فصلت (حم، سجده، تفصیل داده شده)
۱۴۰۷	سوره شوری (رایزنی)
۱۴۲۸	سوره زخرف (زینت‌ها و زرنگارها)
۱۴۴۹	سوره دخان (دود)
۱۴۶۰	سوره جائیه (به‌زاند درآمده)
۱۴۷۲	سوره احقاف (ریگ و ریگزار، سرزمین قوم هود)
۱۴۸۸	سوره محمد (ص) (پیامبر اکرم (ص) و بسیار ستوده شده)
۱۵۰۲	سوره فتح (پیروزی، گشایش)
۱۵۱۶	سوره حجرات (اتاق‌ها، خیمه‌ها)
۱۵۲۵	سوره ق (قاف)
۱۵۳۹	سوره ذاریات (پراکنده‌کنندگان)
۱۵۴۹	سوره طور (نام کوه)

۱۵۵۸	سورة نجم (ستاره)
۱۵۷۴	سورة قمر (ماه)
۱۵۸۵	سورة الرحمن (بخشنده)
۱۶۰۰	سورة واقعه (رويداد، رستاخيز)
۱۶۱۲	سورة حديد (آهن، تند)
۱۶۲۸	سورة مجادله (چالش و گفت و گو)
۱۶۴۰	سورة حشر (گرد کردن)
۱۶۵۲	سورة ممتحنه (آزمایش شده)
۱۶۶۰	سورة صف (رسته، ايستاده به صف)
۱۶۶۵	سورة جمعه (آدينه)
۱۶۷۰	سورة منافقون (دورويان)
۱۶۷۶	سورة تغابن (يکديگرا به زبان افکندن)
۱۶۸۳	سورة طلاق (جدایی، رهایی يافتن)
۱۶۹۰	سورة تحریم (حرام کردن)
۱۶۹۵	سورة ملک (فرمانروایی)
۱۷۰۴	سورة قلم (نمشت ايزار)
۱۷۱۴	سورة حاقه (سواران تهيوط به رستاخيز)
۱۷۲۴	سورة معارج (نردبان ها)
۱۷۲۹	سورة نوح
۱۷۳۶	سورة جن (پری)
۱۷۴۳	سورة مزمل (کليم برخود پيچيده)
۱۷۴۸	سورة مدثر (جامعه خواب (رداء) به خود پيچيده)
۱۷۵۵	سورة قيامت (رستاخيز)
۱۷۵۹	سورة انسان (روزگار، دهر)
۱۷۶۷	سورة مرسلات (فرستادگان)
۱۷۷۳	سورة نبا (خبر)
۱۷۷۸	سورة نازعات (فرشتگان بيرون کشنده جان)
۱۷۸۳	سورة عبس (روی ترش کرد)
۱۷۸۷	سورة تکوير (درهم پيچیدن)
۱۷۹۱	سورة انفطار (برخود شکافتن)
۱۷۹۵	سورة مطففين (کم فروشان)
۱۸۰۰	سورة انشقاق (شکافته شدن)

سخن‌ناش

تفسیر شاعران پارسی‌گو کتابی است مرجع، درباره تأثیر قرآن کریم بر شعر فارسی از دیرباز تا کنون. پیش از این تلمیحات قرآنی و شواهد آن به طور پراکنده، از برخی دیوان‌ها از جمله مثنوی معنوی، استخراج شده و انتشار یافته است. اما هرگز همه آن‌ها در یک مجموعه گرد هم نیامده‌اند. اینکه این موضوع از ابتدا تا انتهای قرآن کریم، سوره به سوره و آیه به آیه، در دیوان‌های ادب پارسی جست‌وجو شده باشد تازگی دارد و سابقه‌ای نداشته است. پژوهنده، با اتکا به تجربه ۲۵ سال تدریس در دانشگاه‌های ایران و تألیف بیست عنوان کتاب در حوزه عرفان، ایران‌شناسی و ادبیات فارسی، به وجود تفسیری از قرآن کریم در میان اشعار و دیوان‌های شاعران پارسی‌گو آگاهی یافته و این تفسیر یکتا و زیبا را در دیوان‌های ادب پارسی بیرون کشیده است. آنچه اکنون در دست شماست حاصل کوشش هفت‌ساله ایشان است.

در این تحقیق، پژوهشگر بیش از پانصد دیوان از سروده‌های شاعران پارسی‌گوی سده‌های مختلف از ایران، پاکستان، افغانستان، تاجیکستان، هند، و آناتولی را از نظر گذرانده که در میان آن‌ها حدود پنجاه دیوان به صورت نسخه خطی است. یعنی شاعران درجه اول، دوم و تا حدودی سوم ادبیات پارسی را در نظر گرفته و برای هر سوره قرآن کریم، پس از ترجمه دقیق، به سراغ شواهد و تلمیحات قرآنی در دیوان‌ها رفته است. غیر از «بسم الله الرحمن الرحیم» که در مقایسه با آیات دیگر ابیات بیشتری ذیل آن قرار گرفته، صفحه‌بندی بقیه آیه‌ها طوری انجام شده است که خواننده آیه‌ها، ترجمه و ابیات مربوط به آن‌ها را در مقابل خود ببیند. یعنی هر جای کتاب را که می‌گشاید، در دو صفحه روبه‌رویش، ابتدا آیات و ترجمه آن‌ها در بالای صفحه دیده می‌شود و سپس در پایین آن صفحه و نیز در صفحه روبه‌رو، ابیات مربوط به آن آیات، با شماره آیه، در مقابلش نمایان می‌گردد.

در این کتاب برای همه آیات قرآن کریم، شاهد مثال‌هایی زیبا استخراج شده که خود نشان آن است که آیات الهی تا چه اندازه در ادبیات منظوم پارسی ظهور داشته‌اند. البته برخی آیات شاهد مثال‌های بیشتری دارد و به ناچار تعداد آیات آن صفحه کمتر در نظر گرفته شده تا تناسب در صفحه‌آرایی کتاب رعایت شود. اشعار متناسب با برخی آیات تکراری است و نگارنده، به سلیقه خود ابیات را میان آن‌ها تقسیم کرده است.

از خصوصیات برجسته این اثر ارائه ترجمه‌ای جدید از قرآن کریم است که در میان ترجمه‌های متعددی که در دهه‌های اخیر از این کتاب آسمانی شده، دارای ویژگی‌های قابل توجه و بسیار مفیدی است. این ترجمه بسیار پای‌بند به متن صورت گرفته است و برای خواننده‌ای که می‌خواهد ترجمه دقیق آیات قرآنی را بدون هیچ کم‌وکاست یا افزایش و تفسیری، مطالعه کند بهترین ترجمه است. همچنین برای برخی از آیات دو یا سه ترجمه پیشنهاد شده است. مترجم به سلیقه خود توضیح‌های لازم را در ترجمه آورده، اما آن‌ها را داخل پرانتز قرار داده است. او نگاهی نوبه ترجمه برخی از آیات دارد و ابتکارهایی در ترجمه‌اش دیده می‌شود که برای محققان قابل توجه است.

یادداشت‌های اولیه دو برابر ابیات حاضر بود اما تلاش شد تا حجم کتاب کمتر گردد و با انتخاب ابیات زیباتر، جمع میان ظاهر و باطن قرآن کریم صورت پذیرد. یعنی ابتدا ابیاتی انتخاب شد که عین کلمات و واژه‌های قرآنی را در خود جای داده بود - مانند تفسیر صفی‌علیشاه، که بیشترین استفاده از همان کتاب صورت گرفته است - و سپس به صنعت‌های شعری دیگر پرداخته شد تا کتاب جامع باشد و خواننده نمونه‌های تمثیل و حل و درج و ترجمه و تضمین و مانند آن را نیز مشاهده کند.

امید است که شما خواننده اندیشمند، با مطالعه این کتاب، در دریای ژرف فرهنگ قرآنی و ایرانی، جانی تازه کنید.